

Aanvulling op eerdere [brief](#) t.b.v. Commissiedebat Vreemdelingen- en asielbeleid 24 april

Zelf koken

In haar [brief](#) van 18 april geeft de Minister toelichting op haar wens om asielzoekers zelf voor hun maaltijden te laten zorgen. Hiermee wordt een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van de asielzoeker en zou kostenbesparing mogelijk zijn. VluchtelingenWerk denkt dat zelf koken tevens kan bijdragen aan de zelfredzaamheid en autonomie van asielzoekers in de opvang. Dit gezegd hebbende, zoals in de bijbehorende [beslisnota](#) wordt benoemd “*zijn reguliere vaste locaties met de juiste faciliteiten voor zelf-koken randvoorwaardelijk*”.

Door de grote afhankelijkheid van (crisis)noodopvanglocaties is er op dit moment op veel opvanglocaties niet de mogelijkheid om zelf te koken. VluchtelingenWerk benadrukt de noodzaak van het realiseren van structurele verbeteringen in de Nederlandse asielopvang. Het behoud van de Spreidingswet is hiervoor cruciaal. Op deze manier kan dure (crisis)noodopvang vervangen worden door kleinschalige reguliere locaties die daadwerkelijk kunnen voorzien in kookfaciliteiten. Noodopvang vervangen voor reguliere opvang is daarbij het meest effectief als het gaat om kostenbesparing.

In dit kader wijst VluchtelingenWerk ook op de reactie van het COA ‘[Kabinet blijft kostbare pleisters plakken](#)’ van 18 april op de voorjaarsnota en de noodzaak voor stabiele financiering voor het realiseren van langjarige, kwalitatieve, en betaalbare opvanglocaties. Zoals reeds benoemd in onze brief komt stabiliteit in de asielopvang niet alleen ten goede aan de kwaliteit en betaalbaarheid van de opvang, maar draagt dit ook bij aan het benodigde draagvlak voor asielopvang in de samenleving. Duidelijkheid en goed bestuur zijn hiervoor noodzakelijk.

Om daadwerkelijk kosten te besparen is stabiele financiering voor reguliere opvanglocaties en behoud van de Spreidingswet noodzakelijk. Hiermee kun je tevens voldoen aan de realisatie van meer kookfaciliteiten.

Eet- en leefgeld asielzoekers

In de beslisnota wordt geadviseerd om bij de implementatie van de herziene Opvangrichtlijn de financiële verstrekkingen niet verder aan te passen. Verdere verlaging is ook in strijd met de huidige en herziene Opvangrichtlijn omdat met name het leefgeldcomponent voor kleding en andere persoonlijke uitgaven buitengewoon laag is, namelijk slechts 14,87 euro per persoon per week. Ter vergelijking het ‘zak- en kleedgeld’ voor een bijstandsgerechtigde die in een inrichting verblijft is 426 euro per maand. Terwijl met de norm voor de Rva voor financiële verstrekkingen het dekkingspakket van de Participatiewet zou moeten zijn. Bovendien geldt dat de herziene Opvangrichtlijn als norm stelt dat in alle gevallen een asielzoeker een dagvergoeding moeten krijgen, “zodat zij in hun dagelijks leven een minimum aan autonomie genieten”.

Om recht te doen aan de nieuwe normen van de herziene Opvangrichtlijn en het borgen van het sociaal minimum ook voor asielzoekers, moet eerder bekeken worden of het huidige leefgeld moet worden verhoogd.

Eigen bijdragen zorgkosten

In de eerste plaats wordt gesuggereerd dat asielzoekers die werken nu geen eigen bijdragen aan zorgkosten zouden betalen, maar dat is niet juist. Het gaat immers om een eigen bijdrage aan de totale opvangkosten en daar vallen de zorgkosten ook onder. Met de huidige Reba geldt al dat een asielzoeker die meer verdiend ook meer moet bijdragen. Ook geldt dat de hoogte van de eigen bijdrage per gezinssamenstelling varieert. Voor asielzoekersgezinnen pakt de Reba nu al nadeliger uit. Met deze aanpassing van de Reba voor deze gezinnen of een eenoudergezin met een meerderjarig kind nog sterker gaan gelden.

Het is dus zeer de vraag of aanpassing van deze aanpassing van de Reba wel geld gaat opleveren als het ertoe leidt dat asielzoekers minder gaan werken. Bovendien geldt op basis van het unierechtelijk evenredigheidsbeginsel en de jurisprudentie dat er geen hoge bijdrage gevraagd mag worden als de leefomstandigheden en de gezondheidszorg onvoldoende zijn. Nu het grootste deel van de opvanglocaties uit noodopvang bestaat met vaak slechte leefomstandigheden en geen goede toegang tot de zorg kan daar geen (hogere) eigen bijdrage worden gevraagd.

VluchtelingenWerk vindt dat bij de implementatie van de herziene Opvangrichtlijn de al forse eigen bijdrage bij werk niet nog verder moet worden verhoogd.